

การเปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ระหว่างเพศและรูปแบบการเรียนรู้

A Comparison of the Life Skills of Vocational Students in Eastern Special Development Zone between Genders and Learning Styles

สุรศักดิ์ อิ่มเอี่ยม^{1*}, ภัทราวดี มากมี²

Surasak Im-iam^{1*}, Patrawadee Makmee²

¹ Phrapokklao Hospital, Chanthuburi province

² Cognitive Science and Innovation Research Unit: CSIRU, College of Research Methodology and
Cognitive Science, Burapha University, Thailand

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้ วิเคราะห์องค์ประกอบของทักษะชีวิตและเปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกระหว่างกลุ่มเพศและรูปแบบการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,030 คน ได้มาจากวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอนและการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบสองทาง ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 รูปแบบ ดังนี้ เรียนรู้ได้ดีจากการมองเห็น เรียนรู้ได้ดีจากการพูดคุย เรียนรู้ได้ดีจากการอ่าน/เขียน และเรียนรู้ได้ดีจากการลงมือทำ
2. องค์ประกอบของทักษะชีวิต ประกอบด้วย การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างสัมพันธภาพ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การตระหนักรู้ในตนเอง การจัดการกับอารมณ์ และการจัดการกับความเครียด ความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
3. นักศึกษาอาชีวศึกษาที่เพศแตกต่างกันมีทักษะชีวิตที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า มีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างสัมพันธภาพ การตระหนักรู้ในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขณะที่การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การจัดการกับอารมณ์และการจัดการกับความเครียดแตกต่างกันเมื่อเพศต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาอาชีวศึกษาที่รูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน มีทักษะชีวิตไม่แตกต่างกัน นักศึกษาอาชีวศึกษาที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศกับรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน จะมีทักษะชีวิตที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (EM) ทักษะด้านการจัดการกับอารมณ์ (CE) และทักษะด้านการจัดการกับความเครียด (CS) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ทักษะชีวิต, นักศึกษาอาชีวศึกษา, รูปแบบการเรียนรู้, เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

*Corresponding author. E-mail: surasak.alex@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were to create an evaluation form of learning style, Confirmatory Factor Analysis model and comparison of life skills of vocational students in eastern special development zone between gender and learning style. A five-level rating scale questionnaire was used for collecting data. The sample consisted of 1,030 vocational students in academic year 2018 derived from multistage random sampling. Data were analyzed by Two-Way MANOVA. The results were as follows:

1. The learning style of vocational students consist of 4 forms as follows: Visual learners, Aural learners, Read/Write learners and Kinesthetic learners

2. Confirmatory Factor Analysis of life skills for vocational students consisted of 10 components; Decision making, Problem solving, Creative thinking, Critical thinking, Effective communication, Interpersonal relationship, Self-awareness, Empathy, Coping with emotions and Coping with stress. The developed model was consistent with empirical data.

3. There was a statistically significant difference at the .01 level between genders on life skills. When considering each core, there was Effective communication, Interpersonal relationship and Self-awareness significant differences at the .01 while Decision making, Problem solving, Creative thinking, Coping with emotions and Coping with stress were significant differences at the .05 level. There was not statistically significant difference between learning style on life skills. There was a statistically significant difference at the .01 level between genders on life skills. When considering each core, there was Effective communication, Interpersonal relationship and Self-awareness significant differences at the .01 while Decision making, Problem solving, Creative thinking, Coping with emotions and Coping with stress were significant differences at the .05 level. There was not statistically significant different between learning style on life skills. There was a statistically significant difference at the .01 level between genders interaction with learning style on life skills will have Empathy (EM) Coping with Emotions (CE) and Coping with Stress (CS) significant differences at the .05

Keywords: life skills, vocational students, learning style, Eastern special development zone

ความนำ

ในอนาคตทางเศรษฐกิจของภูมิภาคและของโลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเขตประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อนาคตจะมีการพัฒนาเส้นทางเขตเศรษฐกิจภาคตะวันออก ด้านการคมนาคมให้มีการเชื่อมมหาสมุทรแปซิฟิกกับมหาสมุทรอินเดีย ทำให้ไทยอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการคมนาคมขนส่ง การผลิตและการบริการของเอเชีย (ศัลยา อักษรมัต, 2560) ปัญหาโครงสร้างทางเศรษฐกิจของไทยไม่มีการปรับตัวเป็นเวลานาน

ส่งผลต่อหลายปัจจัย รวมทั้งต้นทุนด้านแรงงานและด้านอื่น ๆ กลับมีต้นทุนสูงขึ้น ในขณะที่เดียวกันด้านแรงงาน ยังพัฒนาตามไม่ทัน (สุธีรัตน์ จิรชูสกุล, 2560) และในเศรษฐกิจโลกใหม่คนงานที่ไม่สามารถโยกย้ายได้ต้องมีความรู้และทักษะทางเทคนิคมากกว่าคนงานทั่วไป (Danial, Bakar, & Mohamed, 2014) สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2557) ได้ส่วนหนึ่งของจุดหมายของหลักสูตรอาชีวศึกษาเพื่อให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต มีทักษะและสรณนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะ จากศาสตร์ต่าง ๆ ประยุกต์ใช้ในอาชีพสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี

ปัจจุบันวัยรุ่นส่วนใหญ่ขาดทักษะชีวิตซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการปรับตัวที่ดี การมีทักษะชีวิตที่ดีช่วยให้เผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสามารถปรับตัวได้ในอนาคต (WHO, 1997) ทักษะชีวิตที่ดีทำให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รับมือการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ จัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างสมดุล โดยอาศัยทักษะชีวิตในการดำรงชีวิต (ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์ และสุวรรณา เรืองกาญจนเศรษฐ์, 2552) การช่วยให้วัยรุ่นมีทักษะชีวิตที่พัฒนาขึ้น ช่วยให้หลีกเลี่ยงความรุนแรงได้ โดยการพัฒนสมรรถภาพทางสังคมและอารมณ์ มุ่งพัฒนาทักษะชีวิตในเด็กและวัยรุ่น มุ่งเน้นไปที่โปรแกรม เช่น การสร้างแรงจูงใจให้เยาวชนได้รับการศึกษาอย่างสมบูรณ์ และการฝึกอบรมอาชีวศึกษาสำหรับเยาวชนที่ด้อยโอกาส เป็นต้น ซึ่งการฝึกอบรมอาชีวศึกษาช่วยให้เพิ่มโอกาสในการหางานทำ หายรายได้มากขึ้นและหลีกเลี่ยงการเข้าไปเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม (WHO, 2009)

แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 – 2579 (2560) มีแนวคิดเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี รวมทั้งยกระดับการศึกษาวิชาชีพสูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ประกอบอาชีพปฏิบัติหรืออาชีพอิสระ ซึ่งวิระญา กิจรัตน์, ภัทราวดี มากมี และปิยะทิพย์ ประดุงพรม (2561) พัฒนาเกณฑ์การประเมินทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาโดยการวิเคราะห์โมเดลพหุระดับแบบผลสามวิธี พบว่า ทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ทักษะชีวิตทั้ง 10 ด้าน เหมือน WHO โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี

การทราบว่าผู้เรียนต้องเน้นลักษณะการเรียนรู้ลักษณะใดเป็นทางหนึ่งในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ดีขึ้น โดยการใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่นักศึกษาให้ความสำคัญกับรูปแบบการเรียนรู้ นั้น ๆ และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียน โดยแก้ไขรูปแบบการเรียนรู้ที่ด้อยให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งผู้เรียนทุกคนมีโอกาสการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน แต่ความสามารถของแต่ละคนในการเรียนรู้แตกต่างกันไป (Kolb, 1985) ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่แต่ละคนมีรูปแบบเป็นของตนเอง (Norwawi, Abdusalam, Hibadullah, & Shuaibu, 2009) เพื่อให้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นวิธีที่ดีที่สุดสำหรับการสร้างส่วนร่วม และความท้าทาย และได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่นำไปสู่ความรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Bellanca & Brandt, 2010)

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยมีความสนใจและเห็นถึงความสำคัญของสร้างแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้และวิเคราะห์องค์ประกอบของทักษะชีวิต และวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกระหว่างเพศและรูปแบบการเรียนรู้ ซึ่งผลที่ได้ยังเป็นแนวทางในการพัฒนาการผลิต นักศึกษาอาชีวศึกษาอย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะเป็นส่วนที่ช่วยเสนอแนะให้ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตที่ดีขึ้นตามแนวคิดของ WHO (1997) พร้อมเป็นวิทยาทานและแรงงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่มีประสิทธิภาพ

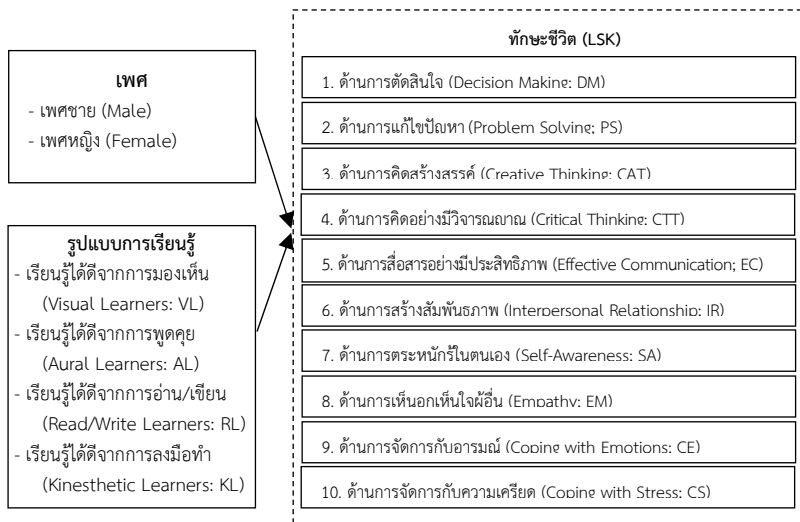
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของทักษะชีวิตของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกระหว่างกลุ่มเพศ

และรูปแบบการเรียนรู้

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาเปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ตามแนวคิดทักษะชีวิตขององค์การอนามัยโลก (WHO, 1997) ที่จำแนกทักษะชีวิตประกอบด้วย ด้านการตัดสินใจ ด้านการแก้ไขปัญหา ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ภาพ ด้านการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ด้านการจัดการกับอารมณ์ และด้านการจัดการกับความเครียด และตัวแปรที่ส่งผลถึงทักษะชีวิตของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ได้แก่ 1) คุณลักษณะด้านเพศ (Ndirangu, Ngare & Wango, 2013; Danial et al., 2014) และรูปแบบการเรียนรู้ของ Fleming and Mills (1992) ประกอบด้วย 4 รูปแบบ ได้แก่ เรียนรู้ได้ดีจากการมองเห็น เรียนรู้ได้ดีจากการพูดคุย เรียนรู้ได้ดีจากการอ่าน/เขียน และเรียนรู้ได้ดีจากการลงมือทำ ผู้วิจัยจึงกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 รูปแบบ ดังนี้ เรียนรู้ได้ดีจากการมองเห็น เรียนรู้ได้ดีจากการพูดคุย เรียนรู้ได้ดีจากการอ่าน/เขียน และเรียนรู้ได้ดีจากการลงมือทำ

2. องค์ประกอบของทักษะชีวิต ประกอบด้วย ด้านการตัดสินใจ ด้านการแก้ไขปัญหา ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการสร้างสัมพันธภาพ ด้านการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ด้านการจัดการกับอารมณ์ และด้านการจัดการกับความเครียด

3. เพศของนักศึกษาอาชีวศึกษาที่แตกต่างกันมีทักษะชีวิตที่แตกต่างกัน และรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาอาชีวศึกษาที่แตกต่างกันมีทักษะชีวิตแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) แบบภาคตัดขวาง (Cross sectional) ของ Edmonds and Kennedy (2017, pp. 133-135)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประกอบด้วย จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ประจำปีการศึกษา 2561 ทั้ง 56 แห่ง จำนวน 79,222 คน (สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา, 2560)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) (Fowler, 2014, pp. 22-23) กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดย Hair, Black, Babin, and Anderson (2014, p. 102) กำหนดว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างควรเท่ากับ 10-20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ ในการวิจัยนี้มีทั้งหมด 49 ตัวแปรสังเกตได้ ทำให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 490 คน และเพื่อลดความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างและความคลาดเคลื่อนในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 520 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 2 เครื่องมือ ดังนี้

1. แบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้ สร้างข้อคำถามโดยพัฒนาจากแบบสอบถามรูปแบบการเรียนรู้แบบ VARK (VARK Learning Style) ของ Fleming (2017) และพัฒนาขึ้นใหม่ตามนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ จำนวน 92 ข้อ
2. แบบประเมินทักษะชีวิต พัฒนาไว้โดย วิระญา กิจรัตน์, ภัทราวดี มากมี และปิยะทิพย์ ประดุงพรม (2561) จำนวน 60 ข้อ

เครื่องมือทั้งสองฉบับผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยหาค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index) ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหารายชื่อคุณภาพไม่ต่ำกว่า .78 และค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับไม่ต่ำกว่า .90 เครื่องมือมีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหารายชื่อ (I-CVI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ (S-CVI) เท่ากับ 1.00 ตรวจสอบค่าอำนาจจำแนก โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เครื่องมือแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .23 - .79 และค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในทั้งฉบับเท่ากับ .97 เครื่องมือประเมินทักษะชีวิตมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .50 - .77 และมีค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในทั้งฉบับเท่ากับ .98

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล เสนอโครงการวิทยานิพนธ์และ

เครื่องมือในการวิจัยต่อคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความเหมาะสมก่อนดำเนินการวิจัย

2. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งฉบับกลุ่มทดลองใช้และฉบับจริง
3. ติดต่อประสานงานกับสถานศึกษา วางแผนกำหนดนัดวันเวลาและดำเนินการเก็บข้อมูล
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบ ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ในการตอบแบบประเมิน

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาปกติวิสัยของแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นการหาปกติวิสัยแบบแปลงคะแนนดิบมาเป็นคะแนนที่ปกติ การนำเสนอการสร้างปกติวิสัยในรูปตารางเปรียบเทียบคะแนนดิบกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ คะแนนที่ปกติและสแตนด์

2. การวิเคราะห์ผลโดยการใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ขององค์ประกอบของทักษะชีวิต ด้วยโปรแกรม Mplus

3. การเปรียบเทียบทักษะชีวิต วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างโดยนำเสนอค่าสถิติพื้นฐานด้วยการวิเคราะห์ค่าสถิติบรรยาย (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ความถี่ (Frequency) และวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบสองทาง (Two-way MANOVA) เปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกระหว่างกลุ่มเพศและรูปแบบการเรียนรู้ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการสร้างแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้ พบว่า ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 1.00 จำแนกเป็นค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา รายข้อและทั้งฉบับ เท่ากับ 1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .23 - .79 ตรวจสอบค่าความเที่ยง แบบความสอดคล้องภายในอยู่ระหว่าง .89 - .91 และมีค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในทั้งฉบับเท่ากับ .97 แบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้มี 4 รูปแบบ คือ เรียนรู้ได้ดีจากการมองเห็น จำนวน 22 ข้อ เรียนรู้ได้ดีจากการพูดคุย เรียนรู้ได้ดีจากการอ่าน/เขียน และเรียนรู้ได้ดีจากการลงมือทำ จำนวนรูปแบบละ 23 ข้อ รวมทั้งสิ้น 91 ข้อ เรียนรู้ได้ดีจากการมองเห็น มีคะแนนดิบ 90 - 110 เป็นผู้เรียนที่มีแนวโน้มที่จะสนใจและเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากการมองเห็นระดับสูง คะแนนดิบ 68-89 เป็นผู้เรียนที่มีแนวโน้มที่จะสนใจและเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากการมองเห็นระดับกลางและคะแนนดิบ 22-67 เป็นผู้เรียนที่มีแนวโน้มที่จะสนใจและเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากการมองเห็นระดับต่ำ เรียนรู้ได้ดีจากการพูดคุย มีคะแนนดิบ 94-115 เป็นผู้เรียนที่มีแนวโน้มที่จะสนใจและเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากการพูดคุยระดับสูง คะแนนดิบ 70-93 เป็นผู้เรียนที่มีแนวโน้มที่จะสนใจและเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากการพูดคุยระดับกลาง และคะแนนดิบ 29-69 เป็นผู้เรียนที่มีแนวโน้มที่จะสนใจและเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากการพูดคุยในระดับต่ำ เรียนรู้ได้ดีจากการพูดคุย มีคะแนนดิบ 95-115 เป็นผู้เรียนที่มีแนวโน้มที่จะสนใจและเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากการอ่าน/เขียนระดับสูง คะแนนดิบ 70-94 เป็นผู้เรียนที่มีแนวโน้มที่จะสนใจและเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากการอ่าน/เขียนระดับกลาง และคะแนนดิบ 32-69 เป็นผู้เรียนที่มีแนวโน้มที่จะสนใจและเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากการอ่าน/เขียนระดับต่ำ เรียนรู้ได้ดีจากการพูดคุย มีคะแนนดิบ 97-115 เป็นผู้เรียนที่มีแนวโน้มที่จะสนใจและเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากการลงมือทำระดับสูง

ส่วนคะแนนดิบ 70-96 เป็นผู้เรียนที่มีแนวโน้มที่จะสนใจและเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากการลงมือทำระดับกลาง และคะแนนดิบ 26-69 เป็นผู้เรียนที่มีแนวโน้มที่จะสนใจและเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากการลงมือทำระดับต่ำ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของทักษะชีวิต พบว่า ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 1.00 จำแนกเป็นค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหารายชื่อและทั้งฉบับ เท่ากับ 1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .50 - .77 ตรวจสอบค่าความเที่ยง แบบความสอดคล้องภายในอยู่ระหว่าง .82 - .87 และมีค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในทั้งฉบับเท่ากับ .97 แบบประเมินทักษะชีวิต ประกอบด้วยองค์ประกอบ 10 ด้าน มีข้อคำถามทั้งหมด 59 ข้อ คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (β) ขององค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองแต่ละด้าน พบว่า คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (β) ทั้ง 10 ด้าน มีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานจากมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักรู้ในตนเอง มีค่าเท่ากับ .99 และน้อยที่สุดได้แก่ และการแก้ไขปัญหา มีค่าเท่ากับ .85 โดยมีความแปรปรวนร่วมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 71.70 – 96.70 ผลการตรวจสอบดัชนีความตรงของโมเดลการวัดทักษะชีวิต โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งพิจารณาได้จาก $\chi^2 = 942.92$, $df = 878$, $\chi^2 / df = 1.07$, $p = .06$, $RMSEA = .01$, $SRMR = .03$, $TLI = 1.00$ และ $CFI = 1.00$ โดยค่า p มากพอที่จะไม่ปฏิเสธสมมติฐาน แสดงว่า ผลการทดสอบค่า χ^2 แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานที่ว่า โมเดลการวัดมีความตรงเชิงโครงสร้างซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ χ^2 / df มีค่าน้อยกว่า 2 ค่าดัชนี $RMSEA$ และ $SRMR$ มีค่าน้อยกว่า .05 TLI และ CFI ที่มีค่าใกล้ 1 (พุทพงศ์ สุขสว่าง, 2557)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะชีวิตระหว่างกลุ่มเพศและรูปแบบการเรียนรู้ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบสองทาง (Two Way MANOVA) พบว่าลักษณะของกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้ เป็นเพศชายและหญิง จำนวนเพศละ 260 คน (ร้อยละ 50.00) โดยอายุ 18 ปี มากที่สุด 147 คน (ร้อยละ 28.30) รองลงมาคืออายุ 17 ปี จำนวน 122 คน (ร้อยละ 23.50) และน้อยที่สุดคืออายุ 26 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ .20) กำลังศึกษาอยู่ในระดับ ปวช. 2 มากที่สุด 149 คน (ร้อยละ 28.70) รองลงมาคือ ปวช. 2 จำนวน 142 คน (ร้อยละ 27.30) และน้อยที่สุดคือ ปวส. 1 จำนวน 49 (ร้อยละ 9.40) นักศึกษาในจังหวัดชลบุรีจำนวน 174 คน (ร้อยละ 33.50) ระยองจำนวน 174 คน (ร้อยละ 33.50) จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 172 คน (ร้อยละ 33.10) ตามลำดับ และแบ่งตามรูปแบบการเรียนรู้ ได้ดังนี้ เรียนรู้ได้ดีจากการมองเห็น เรียนรู้ได้ดีจากการพูดคุย เรียนรู้ได้ดีจากการอ่าน/เขียน และเรียนรู้ได้ดีจากการลงมือทำ รูปแบบการเรียนรู้ละ 130 คน (ร้อยละ 25)

ผลการเปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (*Mean*) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) ของตัวแปรทักษะชีวิตทั้ง 10 ด้าน ปรากฏว่า ทักษะชีวิตทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 (*SD* = .69) การเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.70 (*SD* = .82) รองลงมาได้แก่การจัดการกับอารมณ์ (*Mean* = 3.69; *SD* = .82) และน้อยที่สุดคือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ (*Mean* = 3.48; *SD* = .81) ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรตาม จำแนกตามเพศและรูปแบบการเรียนรู้ ปรากฏว่า เพศหญิงที่เรียนรู้ได้ดีจากการมองเห็นและลงมือทำมากที่สุด (*Mean* = 3.70, *SD* = .80; *Mean* = 3.70, *SD* = .75 ตามลำดับ) รองลงมาได้แก่นักศึกษาเพศชายและหญิงที่เรียนรู้ได้ดีจากการพูดคุย นักศึกษาเพศหญิงที่เรียนรู้ได้จากการอ่าน/เขียน (*Mean* = 3.66, *SD* = .74; *Mean* = 3.66, *SD* = .72; *Mean* = 3.66, *SD* = .87 ตามลำดับ) นักศึกษาเพศชายที่เรียนรู้ได้ดีจากการลงมือทำ (*Mean* = 3.55, *SD* = .86) และนักศึกษาเพศชายที่เรียนรู้ได้ดีจากการมองเห็น (*Mean* = 49, *SD* = .94) ตามลำดับ

3.2.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบสองทาง (Two-Way MANOVA) สรุปได้ดังนี้
 ผลการตรวจสอบความแปรปรวนพหุคูณของตัวแปรทักษะชีวิตเพศและรูปแบบการเรียนรู้ แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบความแปรปรวนพหุคูณแบบสองทางของทักษะชีวิตจำแนกตามเพศและรูปแบบการเรียนรู้

แหล่งความแปรปรวน	Wilks' Lambda	F	H _{df}	p
รูปแบบการเรียนรู้	.97	0.54	30.00	.98
เพศ	.95	2.57**	10.00	<.01
รูปแบบการเรียนรู้ X เพศ	.93	1.20	30.00	.21

จากตารางที่ 1 ผลการทดสอบความแปรปรวนพหุคูณแบบสองทางของทักษะชีวิตจำแนกตามเพศและรูปแบบการเรียนรู้ องค์ประกอบของทักษะชีวิตทั้ง 10 ด้าน ปรากฏว่า ความแปรปรวนของทักษะชีวิตเพื่อจำแนกตามเพศมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้ และจำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้ X เพศ ไม่แตกต่างกัน โดยค่าของ Wilks' Lambda เท่ากับ .95, .97 และ .93 ตามลำดับ ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ .01, .21 และ .98 ตามลำดับ

สรุปว่า เพศที่แตกต่างกันจะมีทักษะชีวิตที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่รูปแบบการเรียนรู้และปฏิสัมพันธ์ของรูปแบบการเรียนรู้ X เพศ ที่แตกต่างกันมีทักษะชีวิตที่ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณของทักษะชีวิตจำแนกตามเพศ แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณของของทักษะชีวิต จำแนกตามเพศ

ตัวแปรตาม	df	MS	F	p
การตัดสินใจ	1.00	4.07	5.84*	<.05
การแก้ไขปัญหา	1.00	3.14	5.15*	<.05
การคิดสร้างสรรค์	1.00	7.73	12.05*	<.05
การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	1.00	2.20	3.35	.07
การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	1.00	4.10	6.29**	<.01
การสร้างสัมพันธภาพ	1.00	6.85	8.51**	<.01
การตระหนักรู้ในตนเอง	1.00	5.67	8.36**	<.01
การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	1.00	.28	.42	.52
การจัดการกับอารมณ์	1.00	2.52	3.85*	<.05
การจัดการกับความเครียด	1.00	3.12	4.57*	<.05

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุของของทักษะชีวิตจำแนกตามเพศ ปรากฏว่า เพศที่แตกต่างกันมีทักษะชีวิตที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่ามีการคิดสร้างสรรค์ การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างสัมพันธภาพ การตระหนักรู้ในตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา การจัดการกับอารมณ์ และการจัดการกับความเครียด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการสร้างแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้จากการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบประเมินที่สร้างขึ้นจำนวน 92 ข้อ ปรากฏว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ มีค่ามากกว่า .78 ทุกข้อ ค่าดัชนีอำนาจจำแนกรายข้อมีจำนวน 91 ข้อ มีค่ามากกว่า .20 ค่าความเที่ยงของแบบประเมินทั้งฉบับเท่ากับ .98 และค่าความเที่ยงของแบบประเมินแต่ละรูปแบบการเรียนรู้มีค่าตั้งแต่ .94 - .95 แบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเป็นแบบประเมินที่มีความตรงเชิงเนื้อหาดี พิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเฉพาะจากผู้เชี่ยวชาญ ปรากฏว่า มีค่ามากกว่า .78 ทุกข้อ แสดงว่าข้อคำถามตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะ หมายถึงข้อคำถามทั้งหมดมีความตรงตามทฤษฎี ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ของ Polit, Beck, and Owen (2007) วิเคราะห์หาค่าดัชนีอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ .51 - .72 สอดคล้องกับเกณฑ์คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่เป็นบวกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ของบุญใจ ศรีสถิตนรากร (2555, หน้า 247) และค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .97 ค่าความเที่ยงแต่ละรูปแบบการเรียนรู้มีค่าตั้งแต่ .89 - .91 ซึ่งถือว่าแบบประเมินมีความเที่ยงอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับ Pallant (2013, p. 104) และบุญใจ ศรีสถิตนรากร (2555, หน้า 294) ระบุว่าค่าความเที่ยงควรอยู่ในช่วง .70 ขึ้นไป ปกติวิสัยนี้สามารถเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยพิจารณาคะแนนดิบเทียบกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ คะแนนที่ปกติ และสแตโนร์ ผู้วิจัยแบ่งรูปแบบการเรียนรู้แต่ละรูปแบบออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง กลาง และต่ำ โดยปกติวิสัยที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นปกติวิสัยอิงกลุ่ม หลักการสำคัญของการตีความหมายผลคะแนนแบบอิงกลุ่มคือ การตีความหมายคะแนนผลของแต่ละกลุ่มโดยนำคะแนนไปเทียบกับปกติวิสัย เมื่อนำแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้ฉบับนี้ และนำผลการประเมินมาเทียบกับปกติวิสัยที่สร้างขึ้น ก็จะทำให้ทราบระดับของการเรียนรู้ของนักศึกษาในแต่ละรูปแบบการเรียนรู้ ปกติวิสัยของแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้ฉบับนี้ถือว่า มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เพราะมีความเป็นตัวแทน (Representativeness) และมีความทันสมัย (Recency) (Mehrens & Lehman, 1991, pp. 225-226) โดยความเป็นตัวแทน คือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างปกติวิสัยเป็นกลุ่มที่มาจากประชากรเป้าหมาย และมาจากกระบวนการสุ่มแบบหลายขั้นตอนในการวิจัยนี้ ประชากรเป้าหมายเป็นนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังนั้นจึงถือว่าปกติวิสัยของแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีความเป็นตัวแทนซึ่งสอดคล้องกับสมนึก ภัททิยธนี (2560, หน้า 274) และ Mehrens and Lehman (1991, pp. 225-226) สาเหตุอีกประการหนึ่งที่ทำให้แบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้เหมาะสมในการนำไปใช้คือ มีความตรงเชิงโครงสร้างที่กระบวนการพัฒนาแบบประเมินที่มีมาตรฐานในการดำเนินการ โดยมีขั้นตอนการสร้างข้อคำถามจากนิยามศัพท์ การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามกับนิยามศัพท์โดยผู้เชี่ยวชาญ มีการนำแบบ

ประเมินดังกล่าวไปทดลองใช้ และคัดเลือกข้อคำถามที่มีผ่านเกณฑ์อย่างมีคุณภาพ แล้วจึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจริง

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะชีวิต แบบประเมินทักษะชีวิตที่พัฒนาขึ้นเป็นแบบประเมินที่มีความตรงเชิงเนื้อหาดี เนื่องจากผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเฉพาะจากผู้เชี่ยวชาญ ปรากฏว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะมีค่ามากกว่า .78 ทุกข้อ แสดงว่า ข้อคำถามตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะ ซึ่งหมายถึงข้อคำถามทั้งหมดมีความตรงตามทฤษฎี ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ของ Polit et al. (2007) ค่าดัชนีอำนาจจำแนกรายข้อ ปรากฏว่า แบบประเมินทักษะชีวิต มีค่าดัชนีอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .24 - .77 สอดคล้องกับบุญใจ ศรีสถิตนรากร (2555, หน้า 247) ที่กล่าวว่า คัดเลือกไว้เฉพาะข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่เป็นบวกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบประเมิน ปรากฏว่า ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .97 และค่าความเที่ยงแต่ละด้านของทักษะชีวิตมีค่าตั้งแต่ .82 - .87 ซึ่งถือว่ามีความเที่ยงอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับ Pallant (2013, p. 104) และบุญใจ ศรีสถิตนรากร (2555, หน้า 294) ที่ว่าค่าความเที่ยงควรอยู่ในช่วง .70 ขึ้นไป แบบประเมินทักษะชีวิตมีคุณภาพในด้านความตรงเชิงโครงสร้างทฤษฎี จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง ปรากฏว่า ค่าน้ำหนักขององค์ประกอบตามแนวคิดทักษะชีวิตขององค์การอนามัยโลก (WHO, 1997) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองพบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรกของตัวบ่งชี้แต่ละด้าน ดังนี้ การตัดสินใจมี 5 องค์ประกอบ น้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .58 - .74 การแก้ไขปัญหา 6 องค์ประกอบ น้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .63 - .70 การคิดสร้างสรรค์มี 5 องค์ประกอบ น้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .62 - .78 การคิดอย่างมีวิจารณญาณมี 4 องค์ประกอบ น้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .65 - .69 การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพมี 5 องค์ประกอบ น้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .61 - .77 การสร้างสัมพันธภาพมี 4 องค์ประกอบ น้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .67 - .72 การตระหนักรู้ในตนเองมี 5 องค์ประกอบ น้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .58 - .76 การเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมี 5 องค์ประกอบ น้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .64 - .77 การจัดการกับอารมณ์มี 5 องค์ประกอบ น้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .50 - .67 การจัดการกับความเครียดมี 5 องค์ประกอบ น้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .56 - .67 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองแต่ละด้านของทักษะชีวิตทั้ง 10 ด้าน พบว่า มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .85 - .99 ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้แก่ ค่า $\chi^2 = 942.92$, $df = 878$, $\chi^2 / df = 1.07$, $p = .06$, $RMSEA = .01$, $SRMR = .03$, $TLI = 1.00$ และ $CFI = 1.00$ เมื่อพิจารณาค่าสถิติที่ได้จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ ปรากฏว่า ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดและมีความสอดคล้องกับงานของ พูลพงษ์ สุขสว่าง (2561), Hooper, Coughlan, and Mullen (2008) และ Kelloway (2014) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองแสดงให้เห็นว่าโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของผู้วิจัยมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นั่นหมายถึง แบบประเมินทักษะชีวิต (จำนวน 59 ข้อ) มุ่งที่จะประเมินทักษะชีวิตทั้ง 10 ด้าน สามารถวัดได้ตรงตามแนวคิดทักษะชีวิตขององค์การอนามัยโลก (WHO, 1997) ทั้งนี้ อาจเพราะผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันมาตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบประเมิน ซึ่งการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันในงานวิจัยนี้ มีการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อมูลเชิงประจักษ์กับทฤษฎีที่

กำหนดและยังมีการผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้นโดยยอมให้ความคลาดเคลื่อนสัมพันธ์กันได้จึงทำให้ผลการวิเคราะห์ของข้อมูลถูกต้องยิ่งขึ้นนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจริง

3. ผลการเปรียบเทียบทักษะชีวิตระหว่างกลุ่มเพศและรูปแบบการเรียนรู้ ได้ผลดังนี้เพศที่แตกต่างกัน มีทักษะชีวิตที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างสัมพันธภาพ การตระหนักรู้ในตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขณะที่การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การจัดการกับอารมณ์และการจัดการกับความเครียด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยทักษะชีวิตสูงกว่าเพศชาย ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันมีทักษะชีวิตไม่แตกต่างกัน ทักษะชีวิตเป็นทักษะที่มีความจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่ซับซ้อนในปัจจุบัน ช่วยสนับสนุนและลดประเด็นปัญหาสำคัญที่เข้ามาคุกคามชีวิตของแต่ละบุคคล ช่วยให้ปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนช่วยเสริมสร้างการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสังคม กลุ่มเพื่อนให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและเป็นความสามารถของบุคคลในการปรับตัวและเลือกแนวทาง ที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้สามารถเผชิญปัญหาต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียม พร้อมสำหรับในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย WHO (1997, pp. 1-3) แบ่งทักษะชีวิตมีทั้งหมด 10 ด้าน ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ไขปัญหา ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ ทักษะการตระหนักรู้ในตนเอง ทักษะการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ทักษะการจัดการกับอารมณ์ และทักษะการจัดการกับอารมณ์

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาอาชีวศึกษาสามารถนำแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นนี้ไปใช้ประเมินรูปแบบการเรียนรู้ว่านักศึกษาอาชีวศึกษาแต่ละคนมีรูปแบบการเรียนรู้ที่ดีที่สุดในรูปแบบไหน โดยเปรียบเทียบกับปกติวิสัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ผู้บริหาร ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเรียนการสอนในหลักสูตรของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ควรเพิ่มประเด็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาอาชีวศึกษามีทักษะชีวิตที่ดี โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พิจารณาความแตกต่างของเพศและรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาแต่ละคน เพื่อให้มีทักษะชีวิตที่ดีพร้อมเข้าทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผู้ปกครองของนักศึกษาควรมีส่วนร่วมในการจัดการให้บุตรหลานของตนเองมีทักษะชีวิตที่ดีขึ้น โดยนำพาทำกิจกรรมที่เน้นเพศและรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมของบุตรหลานตนเอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีการสร้างแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้และแบบประเมินทักษะชีวิตสำหรับกลุ่มอื่น

2. ควรมีการสร้างปกติวิสัยของนักเรียน นักศึกษา กลุ่มอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ นักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และเปรียบเทียบเกณฑ์ปกติวิสัยของบุคลิกภาพของแต่ละกลุ่มของนักเรียน

3. ควรมีการศึกษาต่อยอดในประเด็นของโปรแกรมหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตที่ดีขึ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่ดีขึ้นในแต่ละรูปแบบการเรียนรู้

4. ควรศึกษาปัจจัยเพิ่มเติมอื่นที่มีผลต่อการมีทักษะชีวิตที่แตกต่างกันของผู้เรียนในระดับต่าง ๆ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนการวิจัยภายใต้แผนงานเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ตามทิศทางยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม ประเภทบัณฑิตศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประจำปี 2562

เอกสารอ้างอิง

- บุญใจ ศรีสถิตนรากร. (2555). *การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย: คุณสมบัติทางการวัดเชิงจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พูลพงศ์ สุขสว่าง. (2557). หลักการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 6(2), 136-145.
- พูลพงศ์ สุขสว่าง. (2561). *โมเดลสมการโครงสร้าง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เอ. พี. บลูปรินท์.
- ยังยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์ และสุวรรณา เรืองกาญจนเศรษฐ์. (2552). *ทักษะชีวิต*. เข้าถึงได้จาก <http://resource.thaihealth.or.th/library/11142>.
- วิระญา กิจรัตน์, ภัทราวดี มากมี และปิยะทิพย์ ประดุงพรม. (2561). การพัฒนาเกณฑ์การประเมินทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา: การวิเคราะห์ห้พระดับแบบผสานวิธี. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 11(1). 41-50.
- ศัลยา อักษรมัต. (2560). อนาคตประเทศไทยกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC). *ส่งเสริมการลงทุน*, 28(1), 27-34.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2560). *การวัดผลการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 11). กทม. สิ้นธุ์: โรงพิมพ์ประสานการพิมพ์.
- สุธีรัตน์ จิรัชสกุล. (2560). การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC). *Savings and Investment*, 60(4), 1-4.
- Bellanca, J. A., & Brandt, R. S. (2010). *21st Century Skills: Rethinking How Student Learn*. United States: Solution Tree.
- Danial, J., Bakar, A. R., & Mohamed, S. (2014). Factors influencing the acquisition of employability skills by students of selected technical secondary school in Malaysia. *International Education Studies*, 7(2), 117-124.
- Edmonds, W. A., & Kennedy, T. D. (2017). *An applied reference guide to research designs*. California: SAGE.
- Fleming, N. D., & Mills, C. (1992). *VARK a Guide to Learning Styles*, Retrieved from: <http://www.varklearn.com>
- Fleming, N. (2017). *VARK Strategies*. Retrieved from: <http://vark-learn.com/strategies>.
- Fowler, F. J. (2014). *Survey research methods*. Washington DC: SAGE Publications.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2014). *Multivariate data analysis: A global perspective*. London: Pearson.
- Hooper, D., Coughlan, J., & Mullen, M. (2008). Structural Equation Modeling: Guidelines for Determining Model Fit. *Electronic Journal of Business Research Methods*, 6(1), 53-60.

- Kelloway, E. K. (2014). *Using Mplus for structural equation modeling: A researcher's guide*. Thousand Oaks: SAGE.
- Kolb, D. A. (1985). *Learning Style Inventory: Self – Scoring Test and Interpretation Booklet*. Boston: McBer and Company.
- Mehrens, W. A., & Lehman, I. J. (1991). *Measurement and Evaluation in Education and Psychology*. Belmont: Holt, Rinehart and Winston.
- Ndirangu, A. N., Wamue-Ngare, G. N., & Wango, G. (2013). Gender factors in implementation of life skills education in secondary schools in Nairobi, Kenya. *International Journal of Education and Research*, 1(5), 1-18.
- Norwawi, N. M., Abdusalam, S. F., Hibadullah, C. F., & Shuaibu, B. M. (2009). "Classification of students' performance in computer programming course according to learning style." *Conference on Data Mining and Optimization*, (37-41).
- Pallant, J. (2013). *SPSS Survival Manual: A Step by Step Guide to Data Analysis Using The SPSS Program* (5th ed.). England: McGraw-Hill.
- Polit, D. F., Beck, C. T., & Owen, S. V. (2007). Is the CVI an acceptable indicator of content validity? Appraisal and recommendations. *Research in Nursing & Health*, 30(4), 459-467.
- World Health Organization (WHO). (1997). *Life skills education for children and adolescences in school*. Geneva: Program on Mental Health.
- World Health Organization (WHO). (2009). *Violence prevention the evidence*. Retrieved from <http://www.who.int/violenceprevention/publications/en/index.html>